

KAVKAZ V DB

Chronologie

První radiokarbonové analýzy měly za následek separaci chronologie antického světa. Na jedné straně severní periferie Blízkého Východu a Evropa jsou odkázány na radiokarbonové datování, ale často také spoléhají na přibližné historické datování.

Propast mezi Blízkým Východem a Evropou se někdy označuje jako „geologická mezera“ nebo „chybová linie“. Ke zlepšení geo-chronologické metodologie je třeba intenzivní výzkum na poli srovnávací chronologie obou stran výše uvedené „mezery“, a, pokud možno naplnit tuto mezeru, což je prioritním úkolem moderních archeologických výzkumů.

Kavkaz je důležitým spojením v chronologickém řetězu Starého Světa. Má důležitou roli pro chronologický systém Blízkého Východu a Východní Evropy.

Pro konstruování chronologické stupnice, je nutné se věnovat každému kulturně – zeměpisnému regionu zvlášť. Máme 7 takových regionů:

1. Západní Transkavkazsko – dnešní Z Gruzie
2. JZ Transkavkazsko – SV větší část Turecka
3. Centrální Transkavkazsko – Gruzie
4. Jižní Transkavkazsko – Arménie
5. Východní Transkavkazsko – Ázerbájdžán
6. SZ Kavkaz
7. SV Kavkaz

Poslední 2 oblasti jsou rozděleny podle středního toku řeky Terek.

Kultury Severního Kavkazu

- Majkopská kultura
 - západní a centrální části Severního Kavkazu
 - název podle mohyly ve městě Majkop
 - „specialitou“ Majkopců – kotle, vyráběné z jemných bronzových listů
 - vysoká kvalita uměleckých předmětů ze Au, Ag i Cu, dále byli mistři ve výrobě keramických nádob a velkého úspěchu dosáhli také výrobou tkanin
- Kuro – araxská kultura (KAK)
 - rozšíření – od SV Kavkazu do S Mezopotámie, po Z části Íránské Vysočiny do V části Malé Asie. KAK byla pozorována i v teritoriu Dagestánu, Čečenska, Inguška a vysokohorní části nynější S Osetii, určité prvky KAK lze sledovat v některých kulturách Sýrie nebo Palestiny
 - název podle nálezů mezi řekami Kur a Arax
 - nositelé KAK už měli „kolečkový transport“; rozvinutá textilní výroba
 - antropomorfní a zoomorfní figurky – nejčastěji hliněné figurky býčků → kult uctívání býků, také rozvinuta kult Ohně a kult Slunce → svědčí o tom zobrazení slunce na keramice
 - KAK mizí vpádem Hurritů, které přicházejí ze S Kavkazu do Zakavkazí a Přední Asie
- Dolmenová kultura
 - teritorium černomořského pobřeží S Kavkazu
 - kultura s pohřebními stavbami ve formě dolmenů – monumentální stavby z kamenných desek a bloků, nebo vytesané do skalního masivu
- Severokavkazská kultura (SKK)
 - vlivy MK i KAK, genetické spojení mezi SKK a kobánskou kulturou

- pohřby pod mohylami (v podobě kamenných skříněk), v obyčejných hrobkách i v pohřebních jámách
- Kultura Ginči-Gatyn-Kale
 - JV Čečenska a Dagestánu
 - název podle mohylníků Ginči v Dagestánu a Gatyn-Kale v Čečensku
 - mrtvé pohřbívali v podzemních kamenných kruhových hrobkách, z nichž každá byla užívána více rodinami
- Kobanská kultura
 - pol. 2. tis. př. n. l.
 - hmotná kultura velmi podobná SKK, někteří badatelé označují tuto kulturu jako pozdní etapu SKK
 - název podle mohylníku v Kobani – dnešní S Osetie
 - bronzové výrobky bývají považovány za skutečná mistrovská díla světového umění – týká se to hlavně ozdob na oblečení atd. Některé předměty byly speciálně zhotovovány pro pohřební obřad. Pro umění je charakteristické zobrazení zvířat (i keramické nádoby často mívaly zoomorfní ouška)
 - posmrtný život měl stejný význam, jak život na Zemi, proto dávali mrtvým do kamenných skříňkových hrobů oblečení, domácí i rituální předměty, zbraně, koňský postroj, ozdoby, nádoby plného jídla atd.
 - společenské zřízení Kobanců se nacházelo za stádiu rozvoje vojenské demokracie

V 7. stol. př. n. l. bylo teritorium osídlené Kobanci vystavené skýtské invazi. Koncem 7. stol. podnikli Skýtové řadu výprav přes Kavkaz do Přední Asie. Díky útokům Skýtů a Sarmatů, kteří je doprovázeli, bylo zničeno mnoho kobánských osad. Část místních obyvatel byla zapojena k skýtským výpravám.

Vojensko-politická aktivita Skýtů pokračovala do pol. 4. stol. př. n. l. Za tu dobu (s účastí Kobanců) se vytvořil komplex rysů, charakterizující skýtskou kulturu, především jejich zbraně, koňský postroj, originální umění atd. Část Skýtů, žijících ve společnosti Kobanců, byla brzo asimilována a splynula v kobánském prostředí.

Použité prameny: <http://ingushetiya.ru/history/book/10.html>
<http://www.oval.ru/enc/34541.html>
http://www.geocities.com/komblema/observe.htm#_ftnref24

Další odkazy: http://artarv.h1.ru/kobansk_bronza_.htm
<http://www.amarcord.be/georgia/kuraAR01.html>
<http://www.iras.ucalgary.ca/~volk/sylvia/Kurgans.htm>
<http://members.tripod.com/great-bulgaria/Central-Asian-Nomads-Unite/origins.html>